

According to the one – למאן דאמר תפלת ערבית רשות לא מטרחינן ליה – who maintains תפלת ערבית is voluntary, we do not trouble him

OVERVIEW

אביי taught that if we maintain תפלת ערבית רשות, then if someone loosened his belt in preparation for eating we do not bother him to postpone his meal and *daven*. מעריב תוספות discusses this ruling and qualifies this leniency regarding תפלת ערבית.

תוספות asks:

ואם תאמר תיפוק ליה משום קריאת שמע¹ –

And if you will say; he must interrupt his meal on account of ק"ש which is a חיוב מדאורייתא, regardless that תפלת ערבית is רשות! Why is he not required to interrupt his meal, read ק"ש, and *daven* מעריב?

תוספות answers:

ויש לומר כגון שקרא קריאת שמע –

And one can say; that this ruling is applicable if for instance he already read ק"ש, but did not *daven* מעריב. He is not required to postpone his meal since תפלת ערבית רשות.

תוספות responds to an apparent difficulty² and qualifies the leniency of תפלת ערבית רשות:

ונראה לרבינו יצחק אפילו למאן דאמר תפלת ערבית רשות אין לבטלה בחנם –

And it is the opinion of the ר"י that even according to the one who maintains that תפלת ערבית is voluntary, nevertheless one should not eliminate it needlessly -

אלא בשביל שום צורך כמו בשרא המייניה דהכא³ –

But rather one may omit תפלת ערבית only if it is because of some need as in the case here of loosening the belt -

או אם יש שום מצוה שאינה עוברת יעשה המצוה ולא יתפלל⁴ –

¹ Our משנה clearly states לק"ש מפסיקין, and once he is מפסיק for ק"ש he is required to *daven* מעריב.

² If we maintain תפלת ערבית רשות then (seemingly) one has the option not to *daven* מעריב at all, for no particular reason. Why does אביי say that (only) if שרא המייניה we do not bother him to *daven*; even if he was not שרא המייניה, he always has the option of omitting תפלת ערבית?!

³ We would therefore require him to *daven* מעריב if he was not שרא המייניה. [See 'Thinking it over'].

⁴ It is not clear if תוספות means that he will not *daven* altogether (as the simple meaning of these words indicate, as well as the term לבטלה בחנם [see החמה]), or perhaps תוספות means (as לא רש"י states) that he is not required to *daven* now, but he can push it off for later. If we assume the latter, it will be necessary

Or if there is a מצוה whose time is not expiring, one may do the מצוה - מעריב *daven* and not שאינה עוברת

אף על פי שהמצוה אינה עוברת –

Even though there is time to do the מצוה later. These are two examples of 'שום' - תפלת ערבית for which we can defer or omit צורך

אבל בחנם אין לבטלה תדע שהרי יעקב תקנה ולמה יש לבטלה בחנם –

However it should not be omitted without cause, you can know that this is true, for תפלת ערבית instituted יעקב אבינו, so why should it be abolished needlessly -

ועוד דאמרינן בפרק תפלת השחר (שם כו,ב ושם) –

And furthermore the גמרא teaches in פרק תפלת השחר regarding תפלת ערבית -

שהיא כנגד הקטרת אברים שהיא כל הלילה -

That it corresponds to the burning of the limbs of the קרבנות, which took place the entire night; this burning of the אברים at night was not necessary. For even if they would not be burnt -

דלא מעכבי כפרה אלא מצוה –

It would not prevent the atonement from taking place (which the קרבנות accomplished through the sprinkling of the blood), but rather the הקטר was 'merely' a מצוה; similarly -

הכא נמי תפלת ערבית מצוה ואין להאריך:

Here too תפלת ערבית is a מצוה (even though it may not be מעכב). And one need not elaborate on this issue (here).

SUMMARY

מבטל תפלת מצוה is a but not an obligation. One is not permitted to be מעריב unless there is שום צורך בחנם.

THINKING IT OVER

How does שאינה (albeit) מצוה to שרי המיינינה (of טרחה) equate תוספות that both can push away תפלת ערבית;⁵ seemingly one is a מצוה while the other is merely a טרחה?⁶

to interpret לבטלה בחנם, to mean that since at night שכחא שכרות and there is a strong possibility that if he does not *daven* now he will miss מעריב entirely, but nevertheless he may postpone מעריב if there is צורך (see לשון הזהב and פני אברהם).

⁵ See footnote # 3.

⁶ See מתק שפתים.